

Jaargang 7 • nummer 2
April 2009
Tweemaandelijks nieuwsbrief

Ver. Uitg.: Gerolf Annemans,
Madouplein 8 bus 9, 1210 Brussel.

1 • De recessie wordt dieper, de begroting ontspoord

2 • De rol van de overheid in crisistijd
• Parlementaire commissies op zijn Belgisch

3 • Het bonusdebat

4 • Het plan Van Rossem
• Parlementaire commissies op zijn Belgisch – vervolg

www.ondernemendvl.org

Tax Misery Index 2009 Top tien fiscale druk

Frankrijk	167,9
China	159,0
België	156,4
Zweden	150,7
Nederland	146,5
Oostenrijk	144,5
Italië	139,4
Argentinië	136,3
Finland	136,1
Griekenland	127,1

Score:
som van hoogste tarief in
venn.bel., pers.bel.,
vermogensbel.,
bijdragen SZ, BTW.

Bron: Forbes, 13 april 2009

De recessie wordt dieper, de begroting ontspoord

De crisis deint uit. Overal in Europa wordt de economische recessie dieper. De landen die tot voor kort de hoogste groei kenden en door velen benijd werden, vallen nu het diepst. Het succesverhaal van de Keltische tijger kent een abrupt einde: de gemiddelde groei van 7% het laatste decennium is omgeslaan in een krimp van 7%, waardoor het Iers begrotingstekort kan oplopen tot bijna 13%. Ook aan de andere kant van Europa vallen slachtoffers. De Baltische staten kijken aan tegen een economische terugval van gemiddeld 10%. Vooral Letland, waar de groei opliep tot 10% de laatste jaren, wordt zwaar getroffen. Het Letse BBP zou dit jaar 12% verminderen. Deze landen bleken, net zoals de meeste Oost-Europese landen te afhankelijk van mobiel buitenlands kapitaal, kregen te maken met ratingverlagingen en in het geval van Ierland met een laks en procyclisch budgettair beleid.

Het kan dus nog erger, maar uiteraard ontsnapt ook Vlaanderen niet aan de conjunctuurinzinking. Volgens de Oeso hebben we wereldwijd te maken met de zwaarste recessie in meer dan een halve eeuw. De economie in de 30 Oeso-landen zou in 2009 met 4,3% krimpen. De Wereldbank houdt het voorlopig op min 3%. In 2010 zou er een licht herstel komen. De Belgische terugval werd aanvankelijk op 1,9% geraamd, maar ondertussen lijkt een negatieve groei van 3,5% tot 4% waarschijnlijker.

Nagenoeg dagelijks beheersen nieuwe ontslagen de nieuwsberichten, de tijdelijke werkloosheid stijgt alarmerend, de brugpensioenen nemen opnieuw drastisch toe en voor het eerst in de geschiedenis overschreed het aantal faillissementen de kaap van 1.000 ondernemingen op maandbasis. De gevolgen voor de overheidsfinanciën zijn navenant. Het begrotingstekort 2008 werd neerwaarts herzien tot 1,2% BBP wat overeenkomt met 4,1 miljard euro. Dit jaar verdrievoudigt het deficit tot ongeveer 12 miljard of 3,4% BBP. De regering van Rompuy maakt zich echter sterk tegen 2015 aan te sluiten bij een evenwicht door elk jaar 3 miljard euro te besparen. Dit alles in de veronderstelling dat de economie dit jaar met 'slechts' 1,9% terugzakt, volgend jaar licht groeit en vanaf 2011 aansluit bij zijn trendgroei van goed 2%. Mogelijk, maar dit lijkt gezien de recente ontwikkeling wel erg optimistisch. De schuld schiet ondertussen de hoogte in. De krant De Tijd berekende dat de nominale schuld dit jaar groeit van 305,7 miljard tot bijna 331 miljard euro. Dit komt neer op een stijging van 2,9 miljoen euro per uur of 800 euro per seconde.

De budgettaire situatie verslechtert dus aan een snel tempo. Door de inertie van de federale regering zal dit niet vlug verbeteren. Uiteraard hebben nieuwe maatregelen gevolgen voor de begroting. Maar dit is eveneens en meer nog het geval bij de huidige inertie van de federale regering. Gerichte maatregelen daarentegen kunnen het tij wel degelijk doen keren. De Duitse schrooptremie bijvoorbeeld, heeft positieve gevolgen voor de Vlaamse autobouwers. In de andere lidstaten loopt de schuld eveneens snel op, maar wel vanaf een relatief laag niveau en ter financiering van concrete crisismaatregelen. In België daarentegen is van een echt relanceplan nog geen sprake. Momenteel is het enige beleid meedrijven op de maatregelen genomen in andere landen. Aangezien het Belgisches begrotingstekort gedeeltelijk structureel is, zal het niet zomaar verdwijnen bij een economische heropleving. De noodzaak voor relancemaatregelen wordt dus steeds dwingender.

De VS stapelt de fiscale en monetaire injecties op. De Amerikaanse overheid zit niet stil en pompt massaal geld in de economie via een gigantische New Deal-bis. Door politieke onwil en de angst om de grootste kost te dragen, slagen de EU-lidstaten daarentegen er niet in een krachtadig globaal Europees herstelplan op poten te zetten. Dit zal er uiteindelijk toe leiden dat de VS relatief vlug uit het economisch moeras zal geraken. Door zijn relatieve inertie en rigiditeit zal de Europese opleving langer op zich laten wachten. Ondanks de huidige zware inzinking is de vrije markt niet dood. Lange termijn economische groei is per definitie cyclisch, en uitschuivers zijn dan ook inherent aan het systeem. Mits een kordaat en doeltreffend optreden zal ook deze crisis overwonnen worden. Voorwaarde hiervoor is natuurlijk voldoende politieke wil en daadkracht, iets wat niet evident is in Vlaanderen.

De rol van de overheid in crisistijd

De huidige crisis wordt door verschillende partijen misbruikt om de greep van de overheid op de economie te versterken. Vooral de banksector moet het ontgelden. De roep om nationalisering tot zelfs de oprichting van een grote staatsbank naar het voorbeeld van de ASLK, worden alsmaar sterker. De geschiedenis heeft nochtans afdoende bewezen dat meer staatsinterventie geen garantie is voor meer welvaart, integendeel zelfs.

De economische beginselen van het Vlaams Belang zijn voornamelijk gebaseerd op de volgende principes: een sociaal en ecologisch gecorrigeerde vrije markt, een sobere overheid, subsidiariteit en vrijheid van ondernemen. Het vrije markt principe impliceert dat de overheid zo weinig mogelijk tussenkomt in de economie. De rol van de overheid bestaat erin een gunstig concurrentieel economisch klimaat te waarborgen. Voorwaarden hiervoor zijn de afbouw van de regelnevel, een lage en rechtvaardige fiscale druk, een transparante en eenvoudige wetgeving, rechtszekerheid voor de economische actoren.

Groeivertragingen en zelfs recessie zijn inherent aan de economische cyclus. In tijden van zware economische terugval moet de overheid de schade proberen beperken. Ze heeft er trouwens zelf belang bij: hoe vlugger de crisis voorbij, hoe lager de schade en hoe vlugger het - al dan niet budgettaire - herstel. De automatische stabilisatoren moeten voluit hun rol kunnen spelen en maatregelen die de cyclische beweging versterken (hogere lasten of lagere uitgaven) moeten zoveel mogelijk vermeden worden. Indien de inzinking systemische bedrijven - die cruciaal zijn voor de economie en waarvan de economische en sociale gevolgen niet te overzien zijn bij falen - in gevaar brengt door de aversie op de kapitaalmarkten, moet de overheid resoluut optreden. Naar analogie met de nationale banken kan ze de rol van 'lender of last resort' garanderen onder strenge voorwaarden: de steun moet in de tijd beperkt zijn, enkel gericht op levensvatbare bedrijven, de marktverstoring moet zoveel mogelijk beperkt worden en de steun mag geen verkapte subsidiëring zijn, maar moet zoveel mogelijk tegen marktvoorwaarden gebeuren. Dit kan best via waarborgen, maar indien ook dit niet volstaat kan een kapitaalinjectie overwogen worden, echter steeds zonder afbreuk te doen aan de geschatte voorwaarden.

Een crisis mag geen aanleiding zijn om de greep van de overheid op de economie duurzaam te verstevigen of sectoren voor langere tijd te nationaliseren. Het is niet de taak van de overheid om zelf ondernemer te worden en andere bedrijven rechtstreeks te beconcurreren. De overheid mag niet tegelijkertijd wetgever zijn en eigenaar van instellingen onderworpen aan dezelfde wetgeving. Politisering van het management beperkt trouwens de marktgeoriënteerde objectieven en dus de rendabiliteit van de instelling. Daarnaast bestaat het gevaar dat een genationaliseerd bedrijf verwordt tot een soort tewerkstellingsmachine, met alle gevolgen vanden voor de winstgevendheid en op termijn levensvatbaarheid van de onderneming. Nationalisering op zich mag dus nooit een doelstelling zijn. Het kan enkel als ultiem redmiddel overwogen worden en een eventuele overheidsdeelname is steeds tijdelijk van aard. De oprichting van een pensioenfonds en/of conjunctiebuffer vormt een uitzondering op de functie van overheid als duurzame aandeelhouder: dergelijk fonds moet onder meer kunnen beleggen in Vlaamse bedrijven. Dit komt zowel de verankering als de kapitaalbasis van de bedrijven ten goede.

De openheid van de economie, Vlaanderen voert 80% van zijn BRP uit, is geen reden om niets te doen. In een dergelijke open economie bestaat er inderdaad een risico dat de baten van een overheidsmaatregel naar het buitenland verdwijnen, terwijl de kosten op de Vlaamse belastingbetaler worden afgewend. Nederland, dat qua economische openheid vergelijkbaar

is met Vlaanderen (de export bedraagt 70% van het BBP) slaagt er echter wel in een economisch oorlogsplan op te stellen én drastische structurele maatregelen te nemen (zoals een graduele opbrekking van de pensioenleeftijd tot 67 jaar en een daling van de reële lonen). Het standpunt van de Belgische regering, hopen op een relance in de buurlanden, is bijzonder risicovol en getuigt niet van Europese solidariteit. Een verhoging van de pensioenleeftijd is bij ons niet direct aan de orde; indien de overheid er in slaagt om meer ouderen actief te laten blijven tot de wettelijke pensioenleeftijd, zou dit reeds een belangrijke stap voorwaarts zijn.

De federale begroting verslechtert razendsnel. Reden hiervoor is de bijzonder slechte budgettaire uitgangspositie. België was, zoals reeds vele malen op geweest, bijzonder slecht voorbereid door het procyclisch beleid van vorige regeringen. De eerste jaren van de 21ste eeuw werden gekenmerkt door een stevige conjunctuur en dalende intresten. De rentemeevaller werd niet gereserveerd voor toekomstige tegenvallers, noch werden de stijgende (fiscale) ontvangsten aangewend voor een structurele sanering van de begroting. Integendeel, de geldverspillende Franse gemeenschap en het gratisbeleid van de socialisten werden ruim bediend. Zelfs van de wettelijk bepaalde verplichting om het Zilverfonds jaarlijks te spijsen kwam, behoudens enkele toevalstreffers, niets in huis. Begrotingsoverschotten waren schijn, gebaseerd op onconventionele maatregelen en kunstgrepen. De daling van de schuldgraad camoufleerde de stijging van de nominale schuld, het beste bewijs dat de begroting een tekort vertoonde. De prijs van deze onverantwoordelijkheid wordt nu betaald. Normaliter worden in goede tijden reserves opgebouwd om de slechte tijden door te geraken. Dergelijke anticyclische maatregelen remmen de conjunctiebewegingen af, zowel naar boven maar ook naar onder. Door deze budgettaire basisregel overboord te werpen, treffen de vorige regeringen zwaar schuld inzake de huidige slechte begrotingstoestand.

Het komt er nu op aan kort op de bal spelen, het is pompen of verzuipen. Paniekvoetbal is uit den boze en een effectief relanceplan mag geen taboe zijn. Vanaf de eerste duurzame tekenen dat economie herneemt moet de regering zo snel mogelijk terug overschakelen op een orthodox begrotingsbeleid, gericht op de opbouw van overschotten en stabilisering ten behoeve van terugdringing van de publieke schuld. De vergrijzing houdt geen rekening met de slechte begrotingsuitzichten. De Belgische overheden zouden dit beter wel doen.

Parlementaire commissies op zijn Belgisch

Twee parlementaire commissies, de onderzoekscommissie 'fiscale fraude' en de bijzondere commissie 'financiële en bankcrisis' zijn met de opstelling van de aanbevelingen in de laatste fase van hun werkzaamheden beland.

Momenteel lijkt het erop dat vooral de grootbanken met de vinger gewezen zullen worden. De experts van de bankencommissie schieten met scherp op de banken: de rendementsverwachtingen waren totaal onrealistisch, ze waren teveel blootgesteld aan externe risico's die ze onvoldoende kenden, ze hadden enkel oog voor de belangen van de aandeelhouders en waren voor hun herfinanciering teveel afhankelijk van het buitenland. De deskundigen bepleiten een strengere (Europese) regelgeving en de terugkeer naar het traditioneel bankieren. Uiteraard heeft de financiële sector fouten gemaakt, maar zij niet alleen. De Belgische toezichthouder, de politiek benoemde CBFA bijvoorbeeld, krijgt geen kritiek. De catastrofale gevolgen van de (vervolg op P. 4)

De bonussen in de financiële sector zijn in de kern van de storm geraakt. De verontwaardiging over miljoenen euro's aan bonussen bij bedrijven die enkel kunnen overleven met overheidsgeld klinkt alleen maar rechtvaardig. Niet alleen in de Verenigde Staten, maar ook bij onze noorderburen gaan meer en meer stemmen op om het bonussenbeleid wettelijk te regelen. Dichter bij ons, zorgden de riante afscheidvergoedingen en bonussen bij Fortis voor commotie. Belastinggeld dient inderdaad niet om zware fouten te belonen, maar we mogen het kind niet met het badwater weggoaien.

Ook in het bonusdebat is enige nuancering noodzakelijk. We moeten een onderscheid maken tussen private bedrijven zonder beursnotering enerzijds en de beursgenoteerde bedrijven anderzijds. De tweede categorie kan verder onderverdeeld worden in beursgenoteerde ondernemingen zonder staatssteun en in beursgenoteerde bedrijven die een beroep doen op overheidsmiddelen.

De eerste categorie bedrijven, privaat en zonder notering, doet geen beroep op de kapitaalmarkten, maar voorziet zelf in de financiering. Voor dergelijke bedrijven - het overgrote deel van de Vlaamse economische wereld - zijn geen regels nodig.

Ook voor de tweede categorie, beursgenoteerd zonder staatssteun, is een wettelijke regeling overbodig. De hoogte en toekenning van bonussen wordt normaliter bepaald in een renumerationcomité op basis van objectieve voorwaarden en gelinkt aan reële doelstellingen. De principes hiervoor worden vastgelegd in de *corporate governance* verklaring van de onderneming, op zijn beurt gebaseerd op de code Lippens. De voorgestelde bonussen worden daarna voorgelegd aan de raad van bestuur en moeten tenslotte bekrachtigd worden door de aandeelhoudersvergadering. In principe is dit voldoende: er zijn verschillende niveaus die hun fiat moeten geven. Mits de noodzakelijke transparantie kan de aandeelhouder een oordeel vellen en zal de markt beslissen over het aandeel. Door de felle kritiek zal het bonusbeleid nu wel scherper in de gaten worden gehouden. Excessieve bonussen, teveel gericht op de korte termijn, zullen in de toekomst veel moeilijker te verdedigen zijn. Wel zou het geen overbodige luxe zijn een maximumgrens contractueel vast te leggen.

Het is voornamelijk de derde categorie, beursgenoteerde bedrijven die staatssteun genieten, die gevisieerd worden in het bonusdebat. Ook hier zijn echter gradaties mogelijk op basis van het relatief overheidsaandeel. Indien de overheid een minderheidsbelang aanhoudt in een onderneming zal het model aanleunen bij de vorige categorie. Normaliter zullen in dit geval één of meerdere door de overheid aangestelde bestuurders hun stem kunnen laten horen in de raad van bestuur. Bij een meerderheidsbelang zijn het de facto de bestuurders van overheidswege die de strategie en het beleid bepalen. Zij kunnen met andere woorden beperkingen op de bonussen invoeren, de voorwaarden aanscherpen of zelfs de bonussen opschorten. De overheid kan trouwens het verlenen van steun aan bedrijven verbinden aan een aantal voorwaarden, zoals

het verbod om bonussen uit te betalen zolang het betrokken bedrijf van deze steun geniet.

De huidige commotie is dus waarschijnlijk enkel tijdelijk van aard: het gaat over bonussen die contractueel reeds vastgelegd waren voor de huidige crisis in volle kracht toesloeg. Gezien het juridisch bindend karakter van de contracten moet men nu een beroep doen op het ethisch besef van de ontvangers ervan. Ad hoc maatregelen, zoals het wegbelasten van het voordeel, kunnen misschien de belastingplichtige - die uiteindelijk opdraait voor de overheidssteun - kalmeren, maar vormen geen duurzame oplossing. Voor de (eventuele) bonussen over 2009 zullen de overheden wel ten gepaste tijde kunnen optreden in die bedrijven die een beroep op hen deden.

Gezien de bestaande procedures in beursgenoteerde bedrijven en de mogelijkheden die de overheid heeft bij het verlenen van steun is een wettelijke initiatief inzake het bonusbeleid niet noodzakelijk. Er zijn trouwens verschillende nadelen verbonden aan dergelijke wettelijke bepaling. De reeds loodzware administratieve druk zou enkel maar toenemen. Het zou daarenboven de filosofie achter de bonussen volledig onderuit halen. Uitzicht op een bonus is nog steeds een stimulans voor de medewerkers om bepaalde bedrijfsgerelateerde doelstellingen te halen. Een wettelijke beknotting zal dergelijke stimulans wegnemen en zelfs aanleiding geven tot een hersenvlucht, waarbij de best renderende en gemotiveerde medewerkers naar (buitenlandse) concurrenten verdwijnen.

Bepalingen van deugdelijk bestuur, de governance codes, worden vaak genegeerd. Deze aspecten zijn echter niet vrijblijvend, maar zijn bij veel bedrijven als vast onderdeel van de jaarrekening wel degelijk juridisch afdwingbaar. Problemen met betrekking tot het bonusbeleid (of andere legale voordelen voor bedrijfsleiders) doen zich vooral voor bij grote problemen met een sterk versnipperd aandeelhouderschap en/of met een gebrek aan aandeelhoudersactivisme. Duidelijke en transparante informatie is hierbij cruciaal voor de aandeelhouder.

De verloning voor het management is nog steeds een kostenpost voor de onderneming en heeft dus wel degelijk gevolgen voor de rendabiliteit. Aangezien de aandelenkoers per definitie gelijk is aan de verdiscontering van de toekomstige kasstromen (en dus de toekomstige winstgevendheid) houdt de koers wel degelijk rekening met excessieve uitgaven. In theorie zal de markt de koers corrigeren bij elk relevant feit. De markt is echter niet onfeilbaar en zeker niet steeds rationeel. Het blijft dus belangrijk voor de aandeelhouder om zich zoveel mogelijk te documenteren over 'zijn' onderneming. Dit is nog steeds de beste garantie om een zo goed mogelijke marktwerking te garanderen, waarbij de slechte spelers door de markt worden afgestraft en de goede beloond.

Het plan Van Rossem

Jean-Pierre Van Rossem is terug op het toneel verschenen, met dank aan de economische crisis. De voormalig beursgoeroe heeft zo zijn eigen idee, zelfs een volledig plan, om de economie weer op de rails te zetten.

Van Rossem vertrekt van de vaststelling dat we mondiaal te kampen hebben met een overproductie. Omdat de consument het laat afweten, moet een massieve injectie van publieke middelen in de economie de koopkracht stimuleren. We mogen echter niet dezelfde fout maken als na de petroleumcrisis. Toen werden, volledig in de keynesiaanse traditie, massaal subsidies aan bedrijven uitgedeeld met de bedoeling tewerkstelling te creëren. De ondernemingen investeerden echter in kapitaal en automatisering waardoor de werkloosheid toenam, de koopkracht verder daalde en de overproductie nog groter werd terwijl de begroting ontspoorde en de publieke schuld explodeerde. De uitdaging is dus tewerkstelling te creëren waarbij de budgettaire effecten beheersbaar blijven en meer bepaald een rentestijging (en nieuwe schuldexplosie) vermeden wordt.

Van Rossem vond zijn inspiratie bij Hjalmar Schacht, hoofd van de Reichsbank in de Weimarrepubliek en minister van Economische Zaken in Hitler-Duitsland. Ondanks een nagenoeg lege schatkist slaagde Schacht er in de enorme werkloosheid te decimeren door de uitvoering van grote openbare werken en de heropstart van de wapenindustrie. De truc zat in de financiering: de bedrijven werden betaald met wisselbrieven die pas na vijf jaar geïncasseerd konden worden. Schacht toonde aan dat het mogelijk was tewerkstelling te creëren zonder een rentestijging te veroorzaken.

Het plan Van Rossem bestaat uit zes stappen: (1) de oprichting van een *International Economic Council*, bestaande uit ervaren en onafhankelijke macro-economen die gezamenlijk voorstellen uitwerken; (2) de stopzetting van keynesiaanse subsidies aan bedrijven; (3) geen hulp voor grootschalige verouderde ondernemingen; (4) de oprichting van een onderzoeksbureau die veelbelovende starters steunt en de verlening van een staatswaarborg voor de financiering van hun projecten; (5) deze nieuwe toekomstgerichte bedrijven neerplanten in de onmiddellijke omgeving van fossiele bedrijven als alternatief voor deze op sterven na dode ondernemingen, en (6) de uitvoering van massale arbeidsintensieve openbare werken. De middelen voor deze werken komen van de blokkering van een gedeelte van de spaardeposito's gedurende een aantal jaar. De werken zelf kunnen gebeuren door een nieuw overheidsbedrijf dat ze financiert met door de overheid gegarandeerde wisselbrieven betaalbaar op vijf jaar, maar die in tussentijd wel kunnen verdisconteerd worden. Deze methode moet de tewerkstelling doen toenemen en de consumptie stimuleren zonder dat een gestegen kredietvraag van de overheid de rente omhoogstuwt en bijgevolg de inspanningen van de centrale banken teniet doet.

De analyse van Van Rossem is correct. De eerste vijf stappen van zijn plan kunnen inderdaad bijdragen tot een economische relance. Het uitgangspunt over de financiering van de noodzakelijke infrastructuurwerken, namelijk dat de gebruikelijke deficit spending te veel risico's inhoudt, klopt eveneens. Het voorgestelde alternatief - de tijdelijke nationalisering van spaartegoeden - is echter niet de beste remedie, maar eerder een provocerende uitspraak van de zelfverklaarde marxistisch anarchist Van Rossem. Dergelijk voornemen zou enkel paniek en een run op de banken veroorzaken. Daarenboven zou een daling van de bankpassiva (spaardeposito's) moeten gecompenseerd worden door de verkoop van activa, wat - zeker in de huidige precare situatie - de kapitaalpositie van

de banken in gevaar kan brengen. In plaats van de overheid van middelen te voorzien zou dergelijke maatregel wel eens kunnen uitdraaien op het tegendeel, namelijk een nieuwe reddingsoperatie voor de sector. Ook het gebruik van wisselbrieven doet vragen rijzen. De aannemer die met dergelijk papier betaald wordt, zal de verdisconteringskost in zijn raming van de werken verrekenen wat de uiteindelijke kostprijs voor de overheid zal doen stijgen.

De financiering kan beter gebeuren door een beroep te doen op de internationale kapitaalmarkten via de emissie van euro-obligaties, gegarandeerd door de overheid. Dergelijke uitgifte heeft geen invloed op het rentepeeril want het veroorzaakt geen verdringingseffect (*crowding-out*) op de kredietmarkt. De overheidsgarantie heeft een dubbel voordeel: het zal zorgen voor lagere leningskosten voor de ontleners en een vlotte plaatsing verzekeren nu de vraag naar veilige beleggingen toeneemt. In dit scenario, worden de infrastructuurwerken toegewezen volgens een veiligheidsysteem. De uitvoerder financiert het project met de uitgifte van een euro-obligatie op middellange looptijd. Op de eindvervaldag koopt de overheid de gerealiseerde werken van de aannemer die met deze middelen de obligatie terugbetaalt.

Dergelijke financiering beoogt hetzelfde resultaat als het plan Van Rossem: de tewerkstelling stijgt, de koopkracht neemt toe waardoor de economie kan herademen zonder de overheid dieper in de schulden te steken of de schaars budgettaire middelen verder aan te tasten. Uiteraard zal de overheid op termijn de werken moeten betalen. Ze heeft echter de tijd tot de vervaldag van de obligatie om de middelen hiervoor te reserveren. En dit zonder de spaarders of de banksector in de chaos te drijven.

Het plan van Van Rossem is onder meer terug te vinden op: www.econoshock.be.

Parlementaire commissies op zijn Belgisch - vervolg

(vervolg van P. 2)

onaangepaste boekhoudregels (*mark-to-market*) of de beoordelingsfouten van de ratingagentschappen worden wel aangehaald, maar komen in de voorlopige conclusies niet uit de verf.

Ook de fraudecommissie stelt zijn aanbevelingen op. En ook hier worden de banken zwaar gevisieerd. Zo zouden ze zonder veel scrupules hun medewerking aan frauduleuze praktijken verlenen of zelfs aan de basis ervan liggen. Waarschijnlijk zijn er inderdaad dubieuze zaken gebeurd, maar deze conclusie is natuurlijk veel te kort door de bocht. Blijkbaar ontgaat het sommige commissieleden dat verschillende van de onderzochte dossiers betrekking hebben op feiten uit de jaren '80. Dat de wetgeving pas werd aangepast vanaf het midden van de jaren '90 of dat de fiscus en het gerecht jaren lieten betijen zou dus maar een detail zijn.

Beide commissies riskeren een zaak voor niets te worden. Indien de experten van de bankencommissie volledig gevolgd worden, dreigen de Belgische banken terug naar het financiële stenen tijdperk gekatapulteerd te worden. In de fraudecommissie dreigen de banken de zondebok te worden voor de onmacht van de fiscus en het falen van de wetgever en justitie. De aanbevelingen zijn nog niet af. Meer evenwicht terzake - en niet op politiek vlak - zou de geloofwaardigheid van de commissies zeker ten goede komen.